ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **A. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2009, č. j. OAM-1203/VL-07-L07-PD-2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 1. 2010, č. j. 16 Az 4/2009 – 67,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým nebylo vyhověno jeho návrhu, aby mu byl ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 10. 2009, č. j. 16 Az 4/2009 – 44, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2009, č. j. OAM–1203/VL-07-L07-PD-2007, jímž bylo určeno, že se žádost o prodloužení doplňkové ochrany zamítá a doplňková ochrana udělená podle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) se neprodlužuje pro existenci důvodu podle § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

Krajský soud v Ústí nad Labem v napadeném usnesení, v němž rozhodl tak, že se žalobci advokát neustanovuje, poukázal na ustanovení § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), podle něhož může soud ustanovit žalobci na jeho návrh zástupce (jímž může být i advokát) pouze tehdy, pokud splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a dále, je-li to třeba k ochraně jeho práv. Krajský soud v Ústí nad Labem dospěl k závěru, že žalobce předpoklady pro osvobození od soudního poplatku nesplňuje. K tomu krajský soud uvedl, že jak vyplynulo z potvrzení zaměstnavatele žalobce, jeho průměrný čistý měsíční výdělek za 3. čtvrtletí r. 2009 činil 7990 Kč a za listopad r. 2009 činila jeho čistá mzda 13 291 Kč. Jeho manželka pobírá dávky státní sociální podpory měsíčně v celkové výši 6034 Kč, žalobce má vyživovací povinnost k jednomu nezletilému dítěti. Krajský soud vyjádřil názor, že žalobce je vzhledem ke svým příjmům a ostatním příjmům rodiny schopen zajistit si pro své zastupování advokáta z vlastních finančních prostředků. To ostatně učinil již v řízení před krajským soudem.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti s tímto usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem, s odkazem na § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nesouhlasí a poukazuje na to, že kromě zákonné vyživovací povinnosti k vlastnímu dítěti se také podílí na výživě syna své manželky, narozeného v roce 2003 (i když zákonnou vyživovací povinnost nemá). Finanční prostředky, kterými rodina disponuje sotva stačí na zajištění základních potřeb jeho s manželkou, a jejich dvou dětí. Pokud jde o jeho zastoupení advokátem v řízení před krajským soudem, všechny výdaje podle vyjádření stěžovatele uhradil jeho zaměstnavatel, neboť on sám si to nemohl dovolit. Stěžovatel je toho názoru, že splňuje podmínku uvedenou v § 35 odst. 8 s. ř. s. Závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ústí nad Labem k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud především podotýká, že podle jeho konstantní judikatury *v řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce žalobců není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, www.nssoud.cz.).

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Takové nedostatky či vady Nejvyšší správní soud v posuzované věci nezjistil.

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle ustanovení § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odst. 2 platí v takovém případě stát.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. věty první účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků.

Z citace ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. tak plyne, že účastníku lze ustanovit usnesením zástupce tehdy, jestliže jsou splněny současně dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. Jak vyplývá z ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., je v řízení o kasační stížnosti zastoupení advokátem povinné. Při posuzování zákonné podmínky „je-li to třeba k ochraně jeho práv“ – uvedené v ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s., lze jistě dospět k závěru, že ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti bude vždy třeba k ochraně práv stěžovatelů. V posuzované věci tedy ochrana práv stěžovatele vyžadovala ustanovení advokáta, a byla tak splněna jedna z podmínek uvedených v ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. Současně však nutno konstatovat, že splnění pouze jedné z podmínek uvedených v ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. nepostačuje pro závěr o povinnosti soudu ustanovit advokáta v řízení o kasační stížnosti. Je totiž třeba, aby byla zároveň splněna další v tomto ustanovení uvedená podmínka, t. j. že jde o navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků.

Krajský soud v Ústí nad Labem se, ve spojení s obsahem § 105 odst. 2 s. ř. s., z něhož vyplývá požadavek povinného zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti advokátem, blíže splněním druhé zákonné podmínky nezabýval, a výslovně posuzoval jen splnění podmínky prvé, přičemž shledal, že vzhledem k doloženým majetkovým poměrům stěžovatele, tato podmínka splněna není. Nejvyšší správní soud se s tímto posouzením věci Krajským soudem v Ústí nad Labem ztotožňuje. Stěžovatel doložil, že disponuje dostatečnými finančními prostředky, které jsou jeho pracovním příjmem a dalšími příjmy rodiny.

V posuzované věci krajský soud zkoumal a hodnotil osobní a majetkové poměry stěžovatele, a zjistil jakými disponuje peněžními prostředky, resp. příjmy. Takto zjištěné osobní a majetkové poměry vzal za východisko hodnocení a úvahy, zda žadatel má či nemá dostatečné prostředky (jak to má na mysli § 36 odst. 3 s. ř. s.) k tomu, aby mohl uplatnit svá práva u soudu. Krajský soud v Ústí nad Labem dospěl k názoru, že žalobce má dostatečné prostředky, resp. příjmy, z nichž si může zajistit služby advokáta, aniž by tím byla ohrožena životní úroveň jeho nebo členů rodiny.

Krajský soud v Ústí nad Labem tak i podle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval správně, neboť objektivně zjistil, odpovědně zhodnotil a uvážil předpoklady na straně žadatele pro osvobození od soudních poplatků, a na základě učiněných zjištění ve věci rozhodl. Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že *osvobození od soudních poplatků je věcí úvahy soudu. Při rozhodování o něm soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům*

žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším obdobným okolnostem. Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2006, č. j. 4 Ans 3/2005 - 148, www.nssoud.cz.

Stěžovatel v posuzované věci zákonné předpoklady pro osvobození od soudních poplatků nesplnil a nelze mu podle dikce ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. ustanovit zástupce - advokáta v řízení o kasační stížnosti. Na tomto hodnocení a závěru nic nemění ani námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti, že se rovněž podílí na výživě nezletilého syna své manželky a dále, že veškeré výdaje spojené s jeho zastoupením advokátem v řízení před krajským soudem nesl zaměstnavatel.

Výše uvedený závěr pro stěžovatele tedy znamená, že hodlá-li pokračovat v řízení o kasační stížnosti, podané proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 10. 2009, č. j. 16 Az 4/2009 – 44, bude třeba, aby si advokáta sám zvolil.

Kasační stížnost stěžovatele podanou z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení neshledal tudíž Nejvyšší správní soud za této situace důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil. Rozhodl proto tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. března 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu